

The Conceptual Link of Social Security and Social Capital in the Context of Participation and Healthy Public Supervision

Received: 08, May, 2022

Accepted: 10, June, 2022

Article type: Research Article

PP: 57-92

DOI:

[10.22034/entezam.2022.100241](https://doi.org/10.22034/entezam.2022.100241)

Javad Ma'dani

Assistant Professor, Department of Public Administration and Tourism, Faculty of Social Sciences, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran. Email: J.madani@uma.ac.ir

Abstract

Background and objectives: Today, societies make many efforts in line with their development in order to create and improve the quality of human life, and paying attention to some social concepts is one of the most important measures. In this regard, the main goal of the current research is to examine and explain the conceptual link between social security and social capital in the context of healthy public participation and supervision.

Methodo: The current research is of a development type that examines the issue using a mixed method. The approach used in this method is a sequential relative approach with unequal weight, which is done in three stages: qualitative-qualitative-quantitative. In this research, three methods of "one-to-one interview - grounded theory - survey" have been used to investigate and explain the issue. The participants of the first stage (one-to-one interview) and the second stage (grounded theory) were identified from among the experts using the purposeful sampling method, and through a semi-structured interview, the information and data related to the order reached theoretical saturation in 6 and 15 people, respectively. The main tool of data collection in the quantitative phase was the questionnaire, which was used by systematic sampling, 25 people answered the questions and the results were analyzed using mean and standard deviation analysis in SPSS software.

Findings: The findings of the research show that causal factors and conditions are the main causes of the conceptual link of social security and social capital in the context of healthy public participation and supervision, which, by referring to background factors such as individual and educational factors, social and family factors, cultural and ideological factors, managerial and structural factors, institutional and governmental factors can be effective in creating social security and sustainable social capital. In the quantitative phase, the responding experts confirmed all dimensions and components.

Results: According to the results, we can point out the overlapping role and nature of social capital, social security, participation and healthy public supervision, which play a role as inseparable values of society. The conceptual link of social security and social capital in the framework of healthy public participation and supervision leads to mutual interaction, public trust, healthy public participation, and public supervision as important components for legitimizing the society and creating the well-being and comfort of citizens, and in the shadow of this conceptual link society can achieve sustainable social capital.

Keywords: Social security, Social capital, Public participation, Public supervision.

پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم

چکیده

زمینه و هدف: امروزه جوامع در راستای توسعه خویشتن به منظور ایجاد و ارتقای سطح کیفی زندگی انسان‌ها تلاش‌های بسیاری را به عمل می‌آورند که توجه به برخی از مفاهیم اجتماعی، یکی از مهم‌ترین این اقدامات است. در این راستا، هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی و تبیین پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم است.

روش: پژوهش حاضر از نوع توسعه‌ای است که با استفاده از روش ترکیبی یا آمیخته به بررسی موضوع می‌پردازد. رویکرد به کاررفته در این روش، رویکرد نسبی متوالی با وزن نابرابر است که در سه مرحله کیفی - کیفی - کمی انجام می‌شود. در این تحقیق، به ترتیب از سه روش «مصاحبه یک‌به‌یک - نظریه داده‌بنیاد - پیمایش» جهت بررسی و تبیین موضوع استفاده شده است. مشارکت‌کنندگان مرحله اول (مصاحبه یک‌به‌یک) و مرحله دوم (نظریه داده‌بنیاد) با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند، از بین خبرگان شناسایی شد و از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، اطلاعات و داده‌های مربوط به ترتیب در نفر 6 و 15 به اشباع نظری رسید. ابزار اصلی گردآوری اطلاعات در مرحله کمی، پرسش‌نامه بود که با استفاده از نمونه‌گیری سیستماتیک، تعداد 25 نفر به سؤالات پاسخ دادند و نتایج با استفاده از تجزیه و تحلیل‌های میانگین و انحراف معیار در نرم‌افزار SPSS تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که عوامل و شرایط علی به‌عنوان علل اصلی پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم هستند که با عطف به عوامل زمینه‌ای مانند عوامل فردی و آموزشی؛ عوامل اجتماعی و خانوادگی؛ عوامل فرهنگی و ایدئولوژیکی؛ عوامل مدیریتی و ساختاری؛ عوامل نهادی و دولتی می‌توانند در راستای ایجاد امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی پایدار ثمربخش باشند. در فاز کمی نیز خبرگان پاسخ‌دهنده، تمامی ابعاد و مؤلفه‌ها را مورد تأیید قرار دادند.

نتیجه‌گیری: مطابق با نتایج، می‌توان به نقش و ماهیت همپوشانی ابعاد سرمایه اجتماعی، امنیت اجتماعی، مشارکت و نظارت عمومی سالم اشاره کرد که به‌عنوان ارزش‌های جدایی‌ناپذیر جامعه ایفای نقش می‌کنند. پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم موجب می‌شود تا تعامل متقابل، اعتماد عمومی، مشارکت عمومی سالم، نظارت همگانی به‌عنوان مؤلفه‌هایی مهم برای مشروعیت بخشیدن به جامعه و ایجاد رفاه و آسایش شهروندان باشد و در سایه این پیوند مفهومی، جامعه بتواند به سرمایه اجتماعی پایدار دست یابد.

کلیدواژه‌ها: امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی، مشارکت عمومی، نظارت عمومی.

دریافت: 15/02/1401

پذیرش: 20/03/1401

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

صص: 57-92

شناسه دیجیتال (DOI):

[10.22034/entezam.2022.100241](https://doi.org/10.22034/entezam.2022.100241)

جواد معدنی

استادیار، گروه مدیریت دولتی و گردشگری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران. رایانامه:

J.madani@uma.ac.ir

از دیرباز تاکنون، مفهوم امنیت اجتماعی مورد توجه تمامی جوامع بوده است و بسیاری از اقدامات و تلاش‌های جوامع در راستای حفظ امنیت و آرامش جامعه صورت پذیرفته است. در دین مبین اسلام نیز بر این مفهوم تأکید بسیاری شده است و حتی بسیاری از جنگ‌ها و صلح‌ها در راستای دستیابی و یا حفظ امنیت رخ داده‌اند. اندیشمندان مختلفی دربارهٔ این مفهوم اجتماعی، ایده و نظراتی را ارائه کرده‌اند. این مفهوم مهم نمی‌تواند به صورت مجرد و یک‌طرفه ثمربخش باشد و به همین منظور نیاز است تا در پرتو و تعامل با سایر مؤلفه‌های اجتماعی مهم، در جامعه متبلور و تداعی شود. سرمایه اجتماعی یکی از اصلی‌ترین و اساسی‌ترین مؤلفه‌های اجتماعی بشریت است که توسعه و تکامل جامعه در گرو وجود آن است. اهمیت سرمایه اجتماعی عامل مهمی در تبیین امنیت اجتماعی بوده و نقش مهمی در اجتماع دارد. رشد روزافزون شهرها و پیشرفت فناوری‌ها، تغییر و تحولات مختلفی را به وجود آورده‌اند که نیازمند توجه و تبیین چنین مفاهیم اجتماعی هستند. اهمیت این مفاهیم به این دلیل است که هم عینی و هم ذهنی می‌باشند و تمامی افراد، سازمان‌ها، بخش‌ها و... در جوامع، نسبت به وجود یا نبود آن‌ها آگاهی دارند.

لزوم توجه جدی به مفاهیم امنیت و سرمایه اجتماعی می‌تواند زمینه‌ساز برخی کنش و واکنش‌های اجتماعی مؤثر در جامعه باشد که تأکید اکثر اندیشمندان نیز در این راستا است. در بیشتر کشورها تلاش برای مشارکت و نظارت عمومی به عنوان یکی از ضرورت‌های مهم در توجه و همکاری با اقشار جامعه بوده و هست. اکثر اندیشمندان بر این باورند که نهادهای اجتماعی نمی‌توانند صرفاً توسط سازمان‌ها و دستگاه‌های اداری، صنعتی و خدماتی و... فعالیت کنند بلکه بایستی با در نظرگیری تمامی اقشار جامعه - مخصوصاً شهروندان - این مهم را به منصف ظهور و اجرا رسانند. روشن است که این مفاهیم، واقعیت لازم و ضروری هر اجتماع و گروهی می‌باشند که مرادوات و تعاملات مختلفی را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. سرمایه اجتماعی به عنوان ظرفیت و قابلیت مشارکت و نظارت عمومی در نظر گرفته می‌شود و تحقیقات

متعددی در این زمینه صورت پذیرفته است که اثبات می‌کنند وجود این مفاهیم، در گرو وجود مفاهیم مهمی چون امنیت و سرمایه اجتماعی است. مسلم است که در جامعه‌ای مشارکت و نظارت عمومی می‌تواند به بهترین نحو ممکن تداعی شود که در آن جامعه ضمن وجود امنیت، این مفاهیم در زمره سرمایه اجتماعی در نظر گرفته شوند. شاید مهم‌ترین مفهوم و نهادی که بتواند جامعه را با سایر مفاهیم اجتماعی هماهنگ و همراه سازد، سرمایه اجتماعی باشد (لین و پورسیاین^۱، 2022، ص 82). این مقوله، به جوامع و شبکه‌هایی از روابط اشاره دارد که با تعریف هنجارها، ایجاد رابطه متقابل و در نتیجه تسهیل اعتماد بر رفتار افراد تأثیر می‌گذارد (کلمن^۲، 1999، ص 36، پُتنام^۳، 1993، ص 103). برخی از اندیشمندان در بحث خود در مطالعات جامعه‌شناختی، سرمایه اجتماعی را به‌عنوان «ابزار اجتماعی مقابله با مخاطرات اخلاقی و مشکلات انگیزشی» تعبیر می‌کنند که با توسعه اقتصادها، برخی از نقش‌های این نهاد غیررسمی با نهادهای رسمی، مانند سیستم ساختارمند قوانین، جایگزین می‌شوند (استیگلیتز^۴، 1999، ص 60). سرمایه اجتماعی منبعی است که در روابط اجتماعی تعبیه شده است و می‌توان به آن دسترسی پیدا کرد و یا در اقدامات هدفمند بسیج کرد (لین^۵، 2002، ص 73). این مفاهیم مهم اجتماعی نمی‌توانند به‌تنهایی متضمن توسعه و پیشرفت یک جامعه باشند؛ به همین منظور نیاز است تا با توجه به سایر مفاهیم، این مهم را مدنظر قرار داد. از طرفی نیز در تحقیقات مختلف ملاحظه می‌شود که اکثر مطالعات به بررسی یک یا دو مورد از مفاهیم فوق مبادرت ورزیده و آن‌ها را در یک بستر جامع و دقیق، در نظر نگرفته‌اند. به همین منظور، یکی از ضرورت‌های اصلی تحقیق حاضر، رفع این خلأ نظری است و تحقیق با هدف بررسی و تدقیق «پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم» طراحی شده است. همچنین ضرورت دارد که تبیین شود پیوند مفهومی

-
- 1- Lin & Porsiainen
 - 2- Coleman
 - 3- Putnam
 - 4- Stiglitz
 - 5- Lin

امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم چه پیامدهایی را برای جامعه به ارمغان خواهد آورد. از همین رو سؤال اصلی تحقیق حاضر این است که عوامل و مقوله‌های تأثیرگذار امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم چه مواردی است؟

پیشینه و مبانی نظری

رشادی (1399)، در تحقیقی با عنوان «بررسی ارتباط میان اعتماد و مشارکت اجتماعی (مورد مطالعه: شهروندان شهرهای استان همدان)» بیان می‌کند که در بستر تنوع قومیتی و نژادی در کشور، موضوع اعتماد و مشارکت اجتماعی از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. به‌طور کلی و براساس یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت که مشارکت اجتماعی بدون ارتقای سطح اعتماد اجتماعی در شهرهای استان همدان امری دشوار است؛ بنابراین ارتقای سطح اعتماد اجتماعی، به‌ویژه اعتماد نهادی از ضرورت‌های این امر است. عملکرد درست نهادها، به‌ویژه آن‌هایی که به‌طور مستقیم با مردم سروکار دارند، بسیار تعیین‌کننده است. اولادی، محمدی و نظری (1399)، در تحقیقی با عنوان «بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان» بیان می‌کنند که سرمایه اجتماعی پلیس به‌عنوان ظرفیت و قابلیت مشارکت مردم در توسعه نظم و امنیت عمومی جامعه، از مفاهیم جدیدی است که با چرخش از گفتمان امنیت اجتماعی دولت‌محور به گفتمان امنیت اجتماعی جامعه‌محور، سهم و نقش مهمی پیدا کرده است. آن‌ها در این تحقیق به این نتیجه می‌رسند که سرمایه اجتماعی پلیس را می‌توان نتیجه ارتباط مؤثر میان اجتماع و پلیس و وجود هنجارهای مناسب همکاری و همیاری با پلیس دانست که به‌نوعی ریشه در اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و آگاهی نسبت به پلیس دارد. خدشه در هر یک از ابعاد تأثیری بسیار مخرب بر سرمایه اجتماعی پلیس وارد می‌کند. فرهادی‌خواه، سیدعلی پور، زیاری و اندرز (1398)، در تحقیقی با عنوان «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در بافت فرسوده» بیان می‌کنند که با افزایش سرمایه اجتماعی

در بافت‌های فرسوده می‌توان به افزایش امنیت و احساس امنیت در این بافت‌ها کمک کرد. همچنین در بین شاخص‌های سرمایه اجتماعی؛ مشارکت اجتماعی، اعتماد اجتماعی و روابط اجتماعی بیشترین تأثیر را بر افزایش احساس امنیت دارند. ذوالفقاری (1398)، در تحقیقی با عنوان «فراتحلیل جامعه‌شناختی رابطه سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی» بیان می‌کند که سرمایه اجتماعی بالا، امنیت اجتماعی بالا را به ارمغان می‌آورد. امنیت اجتماعی با ابعاد مالی، جانی، روانی و اخلاقی و همچنین مؤلفه‌های عینی (حفاظت در برابر خطر) و ذهنی (احساس ایمنی) با سرمایه اجتماعی تعامل دارد. براساس نتایج پژوهش، تقویت و افزایش اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و انسجام اجتماعی از سازوکارهای سرمایه اجتماعی است که زمینه را برای برقراری امنیت اجتماعی فراهم می‌سازند. فاطمی موحد، مهرعلی زاده و الله‌یاری (1397)، در تحقیقی با عنوان «مطالعه رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی (پیمایش شهر کرج)» بیان می‌کنند که احساس امنیت اجتماعی از جمله مقولات مهم در هر جامعه‌ای به شمار می‌رود و مقدمه‌ای لازم برای حیات هر نظام سیاسی و اجتماعی است. احساس امنیت، پدیده‌ای روان‌شناختی - اجتماعی است که دارای ابعاد گوناگونی است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که بین اعتماد فردی و مشارکت عینی و احساس امنیت اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد و رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی، مثبت و معنادار است. رستگار خالد و عظیمی (1391)، در تحقیقی با عنوان «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با شهروندی دموکراتیک» بیان می‌کنند که شهروندی دموکراتیک با تأکید بر هر دو بُعد حق / وظیفه شهروندی، از ملزومات اساسی جوامع خواهان دموکراسی واقعی است و مطابق با نظریات اندیشمندانی چون توکویل، آلموند و وربا، پُنتام و... یکی از عوامل تثبیت و گسترش شهروندی دموکراتیک، سرمایه اجتماعی است. در نتیجه شناخت رابطه سرمایه اجتماعی با شهروندی دموکراتیک، به‌عنوان عامل تأثیرگذار بر شهروندی دموکراتیک، ضروری است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که با افزایش سرمایه اجتماعی در میان دانشجویان، سطح شهروندی دموکراتیک آنان نیز افزایش می‌یابد. از طرف دیگر

با افزایش اعتماد اجتماعی، بُعد نگرشی شهروندی دموکراتیک که ناظر بر حقوق شهروندی است، افزایش می‌یابد و با افزایش مشارکت مدنی، بُعد رفتاری شهروندی دموکراتیک که ناظر بر تکلیف شهروندی است نیز بیشتر می‌شود. در خصوص متغیرهای زمینه‌ای، نتایج بیانگر این است که دانشجویان پسر از نظر شهروندی دموکراتیک در سطح بالاتری قرار دارند و در بین قومیت‌های گوناگون، قوم ترک نسبت به دیگر اقوام در سطح بالاتری از شهروندی دموکراتیک قرار دارد.

تاهلیان، استاتوپولوس و منرز^۱ (2022)، در تحقیقی با عنوان «تفکیک سرمایه اجتماعی - درک تأثیر پیوند و پل‌زدن بر مشارکت در فعالیت‌های شهری» بیان می‌کنند که سرمایه اجتماعی عامل مهمی در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورهاست. با این حال، برای هدایت مؤثر تحقیق و عمل، نیاز به اندازه‌گیری دقیق سرمایه اجتماعی و چگونگی ارتباط آن با جنبه‌های مهم کارکردهای مختلف این حوزه وجود دارد. نتایج تحقیق حاکی از یک رابطه مثبت اما متفاوت بین هر دو بُعد سرمایه اجتماعی و مشارکت در فعالیت است. علاوه بر این، نتایج همچنین نبود همبستگی بین سرمایه پیوندی و پل‌زدن را نشان می‌دهد و این فرضیه را تقویت می‌کند که سرمایه اجتماعی چندبُعدی است. از نظر ابعاد سرمایه اجتماعی، متوجه می‌شویم درحالی‌که مشارکت جامعه با مفهوم پل‌زدن، ارتباطی مثبت دارد، هیچ مدرکی برای رابطه بین مشارکت جامعه و مفهوم پیوند زدن یافت نشد. همچنین، مشارکت عمومی با هیچ یک از ابعاد سرمایه اجتماعی مرتبط نبود؛ این نکته نشان می‌دهد که افراد عمدتاً به روابط نزدیک و قوی‌تر برای حمایت اجتماعی / عاطفی تکیه می‌کنند، درحالی‌که در عوض، مشارکت جامعه به‌طور قابل‌توجهی به انباشت سرمایه کمک می‌کند. نتیجه این مطالعه می‌تواند توسط سیاست‌گذاران برای بهبود برنامه‌ریزی حمل‌ونقل، مدیریت و رفاه جامعه و... استفاده شود. و نیلیچ^۲ (2022)، در تحقیقی با عنوان «روابط اجتماعی، سرمایه اجتماعی و شبکه‌های

1- Tahlyan, Stathopoulos & Maness

2- Vonneilich

اجتماعی: یک طبقه‌بندی مفهومی» بیان می‌کند که بدون روابط اجتماعی، هیچ تعامل اجتماعی در جامعه ایجاد نخواهد شد. در جوامع، برخی مفاهیم اجتماعی مهم با یکدیگر پیوند دارند که می‌توانند یکپارچگی و نظم را در جامعه ایجاد نمایند. او معتقد است پیوند مفهومی شبکه‌های اجتماعی، حمایت اجتماعی، روابط اجتماعی؛ سبب یکپارچگی و نظم اجتماعی می‌شود. شیپل، هاوه و کاوانا¹ (2020)، در تحقیقی با عنوان «شواهد حاکی از نیاز به بازنگری سرمایه اجتماعی و مداخلات سرمایه اجتماعی» بیان می‌کنند که سرمایه اجتماعی تأثیر بسزایی در ارتقای سلامت اجتماعی دارد. آن‌ها در این تحقیق به این نتیجه می‌رسند که در کشور پرو سرمایه اجتماعی، با رویکرد مشارکتی مبتنی بر جامعه، سلامت و امنیت جامعه نیز بهبود می‌یابد. این امر مستلزم تمرکز مجدد بر مؤلفه‌های خاص سرمایه اجتماعی، درک چگونگی تعامل پویای آن‌ها با تلاش‌ها برای بهبود سلامت اجتماعی، حمایت عمومی برای توسعه جامعه بهتر است. هایلند² (2018)، در تحقیقی با عنوان «کنکاش و مدل‌سازی مفاهیم ایمنی اجتماعی و امنیت اجتماعی - یک بررسی نظام‌مند، مطالعه تجربی و مفاهیم کلیدی» نتیجه می‌گیرد که اولاً، گفتمان‌های تهدید که توسط برخی مسئولان و رسانه‌های اجتماعی تعریف می‌شوند، ممکن است اقدامات امنیتی و تمایلات متمرکز را تقویت کنند که ارزش‌های دموکراتیک مانند حق حریم خصوصی و توانایی تأثیرگذاری بر مسیر سیاسی جامعه را به چالش می‌کشد. ثانیاً، ایمنی اجتماعی و امنیت اجتماعی ایجاد شرایط جسمی و روانی مطلوب افراد برای تجربه زندگی خوب در زمانی است که جامعه با عناصر جدید / ناشناخته مواجه می‌شود و باید حفظ و برقرار شود. نیرا، لاکال-کالدرون، پورتلا و پرز-تروخیلو³ (2018)، در تحقیقی با عنوان «ابعاد سرمایه اجتماعی و بهزیستی ذهنی: رویکردی چندگانه» اثرات ابعاد مختلف سرمایه اجتماعی (یعنی اعتماد، شبکه اجتماعی و هنجارهای مشارکت مدنی) را بر بهزیستی ذهنی در سطح فردی و اجتماعی (گروهی) مورد بررسی قرار می‌دهند. نتایج

1- Shiell, Hawe & Kavanagh

2- Høyland

3- Neira, Lacalle-Calderon, Portela & Perez-Trujillo

آن‌ها در این تحقیق نشان می‌دهد که هر یک از ابعاد سرمایه اجتماعی با بهزیستی ذهنی فردی و اجتماعی افراد جامعه همبستگی مثبت و معناداری دارند؛ اما ابعاد مختلف تأثیر ناهمگنی بر کمیت‌های مختلف توزیع رفاه دارند.

همان‌طور که در مباحث قبلی ملاحظه می‌شود، دیدگاه یا رویکرد جامعی وجود ندارد که تمامی این مفاهیم اجتماعی را در بستری متقن و اساسی مورد بررسی قرار دهد. به همین منظور با عطف به مبانی نظری فوق و با توجه به هدف اصلی این تحقیق، نیاز است پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی را در بستر مشارکت و نظارت عمومی مدنظر قرار داد و برای برطرف کردن خلأ نظری موجود کوشید.

امنیت اجتماعی

جوامع دارای اقشار و شبکه‌های ارتباطی و اجتماعی بسیاری هستند. تسهیل اعتماد، رفتار قابل اعتماد، ایفای صحیح نقش، رعایت اخلاقیات و... از مبتدی‌ترین اقداماتی است که در آن‌ها صورت می‌پذیرد (لین و پورسیان، 2022، ص 3). امنیت اجتماعی یکی از اصلی‌ترین مؤلفه‌های اجتماعی است. و توسعه بشر را تهدید می‌کند (پاول¹، 2019، ص 22). مفهوم امنیت معنای گسترده‌ای دارد و به‌عنوان حراست و ایمنی افراد در برابر طیف وسیعی از چالش‌ها، اعم از رویدادهای طبیعی و غیرطبیعی در نظر گرفته می‌شود که از طریق موقعیت‌های بزرگ تهدیدی برای زندگی، سلامت، محیط‌زیست و ارزش‌های مادی انسان‌ها و جوامع محسوب می‌شوند. چالش‌هایی که حتی می‌توانند استقلال یا موجودیت ملت را تهدید کنند (هایلند، 2018، ص 9). مفهوم امنیت دو جنبه دارد: اول، «امنیت به معنای عینی نبود تهدید» و دوم به معنای ذهنی که «عدم ترس از نبود امنیت» است (پاول، 2019، ص 31).

به جرئت می‌توان ادعا کرد که امروز تمامی جوامع به دنبال ایجاد و بهبود امنیت اجتماعی برای شهروندان‌شان هستند (بیتسما، کومادا، ماکاراسکی و

1- Paul

تیروویچ^۱، 2021، ص 112). امنیت اجتماعی به‌عنوان یک رویکرد ضروری و لازم‌الاجرا در کشورهاست که نقشی ضروری در حمایت از حقوق و منافع شهروندان ایفا می‌کند (لی، ژائو، لی و ژانگ^۲، 2021، ص 116). امنیت اجتماعی به معنای توصیف توانایی جامعه برای حفظ عملکردهای حیاتی اجتماعی، محافظت از زندگی و سلامت شهروندان و برآوردن نیازهای اساسی شهروندان در انواع موقعیت‌های مختلف است (هایلند، 2018، ص 8). امنیت اجتماعی پیوندهای قوی با سایر ابعاد و حوزه‌ها دارد (ازجمله تمرکز برکنش‌های گفتاری، هویت ملی، جریان‌های فرهنگی و یکپارچگی اقتصادی و...) (اینجن، کروک، لیندو، اولسن، اولسن و پترسون^۳، 2016، ص 116). درواقع، امنیت اجتماعی عاملی اساسی برای تضمین امنیت انسانی و رهایی از ترس است (آدبایو و مانسیکا^۴، 2018، ص 449؛ لمباردی و ولمن^۵، 2012، ص 12). حتی روی ابعاد رفاهی و مادی شهروندان تأثیرگذار است (بیشنو، گو و کومرو^۶، 2019، ص 4) و از همه مهم‌تر، بر روی امنیت فردی و جمعی افراد تأثیر بسزایی دارد (آدبایو^۷، 2021، ص 29).

سرمایه اجتماعی

در هر جامعه‌ای، هرکس حق دارد از سطح زندگی خوب و مناسبی برای سلامتی و رفاه خود و خانواده‌اش، ازجمله غذا، پوشاک، مسکن، مراقبت‌های پزشکی و امنیت اجتماعی لازم برخوردار باشد (دیمر^۸، 2017، ص 216)؛ این مهم میسر نمی‌شود مگر در بستر مفاهیم اجتماعی اساسی و پایدار. از دیرباز تاکنون جوامع به‌صورت مستقیم و یا غیرمستقیم در حال خدمت‌رسانی به شهروندان هستند؛ آن‌ها تلاش می‌کنند خدمات اساسی و ارزنده‌ای را برای

1- Beetsma, Komada, Makarski & Tyrowicz

2- Li, Zhao, Li & Zhang

3- Engen, Kruke, Lindøe, Olsen, Olsen & Pettersen

4- Adebayo & Mansikka

5- Lombardi & Wellman

6- Bishnu, Guo & Kumru

7- Adebayo

8- Dimmler

شهروندان فراهم سازند (آزبور، ناسی و پاول^۱، 2021، ص 643؛ اشنايدر، اوکلو و لیمان^۲، 2016، ص 66). یکی از مهم‌ترین این مفاهیم اجتماعی، مفهوم سرمایه اجتماعی است. سرمایه اجتماعی از زمان شکل‌گیری خود توجه فزاینده‌ای را به خود جلب کرده و در زمینه‌های مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است (تاهلیان و همکاران، 2022، ص 11). ابهام تفسیری طولانی‌مدتی در تعریف سرمایه اجتماعی در ادبیات نظری وجود دارد. سرمایه اجتماعی اغلب چندمعنایی نامیده می‌شود و یک مفهوم مورد مناقشه با انواع اشکال و تعاریف مختلف است (شوانن، لوکاس، آکیلکن، سولسون، کاراسکو و نئوتنز^۳، 2015، ص 126؛ وولکوک^۴، 2010، ص 470؛ دالی و سیلور^۵، 2008، ص 540). نظریه سرمایه اجتماعی در سه کلمه خلاصه می‌شود: «روابط مهم هستند» (فیلد^۶، 2008، ص 86). بیشتر تعاریف سرمایه اجتماعی حول این موضوع هستند که چگونه شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان منبعی برای اعضای خود عمل می‌کنند (کراسلی^۷، 2008، ص 478).

پُتنام، سرمایه اجتماعی را مجموعه‌ای از مفاهیم، مانند اعتماد، هنجارها و شبکه‌ها می‌داند که موجب ایجاد ارتباط و مشارکت بهینه اعضای یک اجتماع شده و در نهایت، منافع متقابل آنان را تأمین خواهد کرد. از نظر وی، اعتماد و ارتباط متقابل اعضا، در شبکه، به‌عنوان منابعی هستند که در کنش‌های اعضای جامعه موجود است. پُتنام، سرمایه اجتماعی را به‌عنوان وسیله‌ای برای رسیدن به توسعه سیاسی و اجتماعی در نظام‌های سیاسی می‌داند (عباس‌زاده، علی‌زاده اقدم و اسلامی بناب، 1391، ص 148). به‌عبارتی کلی‌تر، سرمایه اجتماعی را می‌توان به‌عنوان چسبی توصیف کرد که جوامع و نهادها را در کنار هم نگه می‌دارد، حس هویت جامعه را حفظ می‌کند و بر تعاملات بین مردم حاکم است

1- Osborne, Nasi & Powell

2- Schneider, Okello & Lehmann

3- Schwanen, Lucas, Akyelken, Solsona, Carrasco & Neutens

4- Woolcock

5- Daly & Silver

6- Field

7- Crossley

و در نتیجه به توسعه اقتصادی و اجتماعی کمک می‌کند (داسگپتا و شرانگلدین^۱، 1999، ص 23).

مشارکت عمومی

مشارکت عمومی مدت‌هاست که به‌عنوان یک رکن اساسی حکمرانی تلقی می‌شود و وقتی به‌درستی اجرا شود، می‌تواند کیفیت و مشروعیت تصمیم‌گیری را با ترکیب نگرانی‌های عمومی و دانش ارزشمند مردمی افزایش دهد (جانسون^۲، 2020، ص 2). مشارکت عمومی - که مشارکت اجتماعی یا مشارکت شهروندان نیز نامیده می‌شود - فرایندی است که مستقیماً مردم را در تصمیم‌گیری درگیر می‌کند و به نقش آن‌ها در تصمیم‌گیری توجه کامل می‌کند (آژانس حفاظت از محیط‌زیست ایالات‌متحده^۳، 2021، ص 112؛ استنسبری و آیروین^۴، 2004، ص 58). اندیشمندان مختلفی در این زمینه تعاریف مختلفی را ارائه کرده‌اند. به‌طور کلی، مشارکت عمومی به‌عنوان «فرآیندی که در آن افراد در تصمیم‌گیری در نهادها، برنامه‌ها و محیط‌هایی که بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد شرکت می‌کنند» در نظر گرفته می‌شود (بنوایت، تاونزنت، جانستون و نیوبری^۵، 2022، ص 21). از مشارکت عمومی به‌عنوان «هر شکلی از تعامل بین دولت، بازیگران مؤثر و مردم که به‌عنوان بخشی از فرایند سیاسی اجتماعی است» یاد می‌شود (جانسون، 2020، ص 3). مشارکت، مربوط به فرایندهایی است که تعامل و همکاری مستمر را نشان می‌دهد که «در نهادهای سیاسی جامعه و شیوه‌های اجتماعی گنجانده شده است» (فاگوتو و فانگ^۶، 2009، ص 37). منفعت‌مشابهی که شهروندان ممکن است از مشارکت کردن دریافت کنند مبتنی بر یک دیدگاه یادگیری اجتماعی از مشارکت است (ران^۷، 2012، ص 411؛ رابرت^۱، 2004، ص 317)

1- Dasgupta & Serageldin

2- Johnson

3- U.S. Environmental Protection Agency (EPA)

4- Stansbury & Irvin

5- Benoit, Townshend, Johnston & Newberry

6- Fagotto & Fung

7- Ran

317) - مشارکت فرایند یادگیری اجتماعی را تقویت می‌کند که به شهروندان در ایجاد «هویت شهروندی» کمک می‌کند (رابرت، 2004، ص 330).

نظارت عمومی

نظارت عمومی یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین مضامین حقوق بشری است که وجود آن در جوامع بسیار حیاتی است (شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد^۱، 2022). نظارت عمومی فرایندی است که مردم از طریق آن می‌توانند به امور، فرایندها، اتفاقات و... جامعه‌شان نظارت و آگاهی داشته باشند (تالچینسکی و واراویکوا^۲، 2014، ص 94). نظارت عمومی موجب پاسخ‌گویی، ایجاد عدالت، توانمندسازی و مشارکت آحاد جامعه، افزایش اعتماد، تضمین امنیت شهروندان می‌شود و به این مقوله متعهد است که همه مردم در سراسر جامعه همیشه احساس امنیت کنند و در امنیت خواهند بود (دفتر نظارت و پاسخ‌گویی عمومی^۴، 2022).

چهارچوب نظری تحقیق حاضر مبتنی بر نظریه سرمایه اجتماعی و ابعاد مربوط به آن است. معمولاً سرمایه اجتماعی به دو جزء تقسیم می‌شود: ساختاری و شناختی^۵ (گروتارت و ون باسترلر^۶، 2002، ص 73). اولی شامل وسعت و شدت پیوندهای فرد با گروه‌های اجتماعی است و دومی درک حمایت، تعامل، اشتراک و اعتماد را در برمی‌گیرد. اگرچه برخی تغییرات در نحوه مفهوم‌سازی و اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی وجود دارد؛ اما به‌خوبی پذیرفته شده است که سرمایه اجتماعی عامل مهم و تعیین‌کننده‌ای در سلامت و رفاه جامعه است (شیل، هاوه و کاوانا^۷، 2020، ص 17؛ رودگرس، والویو و هسون^۸،

1- Roberts

2- United Nations Human Rights Council

3- Tulchinsky & Varavikova

4- The Office of Oversight and Public Accountability (OPA)

5- Structural and Cognitive

6- Grootaert & Van Basterlaer

7- Shiell, Hawe & Kavanagh

8- Rodger, Valuev & Hswen

2019، ص 3؛ آگام پودی، آگام پوی و گلوذیر¹، 2019، ص 98). از لحاظ نظری، سرمایه اجتماعی یک بینش مهم و چندبعدی است. شواهد فزاینده‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد این چندبعدی بودن باید به رسمیت شناخته شود تا درک کاملی از تأثیر آن بر پدیده‌های مختلف داشته باشد (نیرا و همکاران، 2019، ص 2257؛ ون در گاگ و اسنیجرز²، 2005، ص 7؛ پوتمن، 2000؛ ناهاپیت و گوشال³، 1998، ص 246). ابتدا، ابعاد سرمایه اجتماعی جداگانه‌ای را بررسی و شناسایی می‌کنیم که به نوبه خود با تحرک و مشارکت در فعالیت عامه مرتبط هستند. اگرچه تلاش‌های متعددی برای تعیین کمیت جنبه‌های سرمایه اجتماعی در برخی از جنبه‌های علمی وجود دارد؛ اما بیشتر تحقیقات، شاخص‌های واحد و منفردی را به‌عنوان شواهدی برای تأثیر سرمایه اجتماعی در نظر گرفته‌اند و روابط آن‌ها را با سایر عوامل بررسی کرده‌اند (تاهلیان و همکاران، 2022، ص 10). دوم، با تکیه بر شواهد سایر زمینه‌ها مبنی بر اینکه سرمایه اجتماعی چندبعدی است، از مدل‌های اندازه‌گیری برای شناسایی و تحلیل دو بُعد سرمایه اجتماعی، یعنی «سرمایه اجتماعی پیوندی⁴» و «سرمایه اجتماعی معمولاً شامل دو بُعد «پل زدن و پیوند زدن» است (پُتنام، 2000، ص 86). پل زدن سرمایه اجتماعی مربوط به ارتباطات نسبتاً ضعیف و تجاری در شبکه‌های عمدتاً بزرگ‌تر است (بوردیو و وکوانت⁵، 1992، ص 126؛ ژانگ، ژانگ، اندرسون و ژان⁶، 2011، ص 122) و بُعد پیوندی سرمایه اجتماعی⁷ به روابط صمیمانه‌تر در یک حوزه اجتماعی نزدیک‌تر اشاره دارد و منابع اجتماعی و عاطفی را فراهم می‌کند (لیو، انزورث و بایومیستر⁸، 2016، ص 372).

1- Agampodi, Agampodi & Glozier

2- Van Der Gaag & Snijders

3- Nahapiet & Ghoshal

4- Bonding social capital

5- Bridging social capital

6- Bourdieu & Wacquant

7- Zhang, Anderson & Zhan

8- Bonding social capital

9- Liu, Ainsworth & Baumeister

مشارکت و نظارت عمومی سالم موجب توانمند ساختن مردم برای یادگیری مهارت‌های اجتماعی، سیاسی و آموزش آن‌ها برای تبدیل شدن به «شهروندان خوب» می‌شود که به اهداف دموکراتیک کشورها خدمت می‌کند (مانیخاف و ادلباس^۱، 2001، ص 30). طبق نظر بسیاری از اندیشمندان، دیدگاه غالب این است که [مشارکت عمومی] بسیار مطلوب است و مسئله کلیدی برای محققان و متخصصان یافتن راه‌هایی برای مؤثرتر کردن آن است (جانسون، 2020، ص 4، اُفیرچلایگ^۲، 2010، ص 21). مشارکت عمومی موجب افزایش افزایش شبکه‌های اجتماعی فراگیر می‌شود که ارتباط و تعامل مؤثری را موجب می‌شوند (جانسون، جونز و ریتانو^۳، 2021، ص 100). درواقع، مشارکت اجتماعی یکی از اجزای مهم سرمایه اجتماعی جوامع است (دای، چن، لو و ژو^۴، ژو^۴، 2023؛ لیو و همکاران، 2023). سرمایه اجتماعی مفهومی چندبُعدی است است که عموماً به «ویژگی‌های نهاد اجتماعی، مشارکت مدنی، هنجارهای تعامل متقابل، و اعتماد به دیگران، که همکاری برای منافع متقابل را تسهیل می‌کند» اشاره دارد (مارتین، فرننته و گوآلتیری^۵، 2023، ص 6؛ سرتر و وولکوک^۶، 2004، ص 655). امنیت اجتماعی، عامل اصلی به‌وجودآورنده اعتماد عمومی است و جایی که اعتماد عمومی وجود داشته باشد، به توانایی نهادهای اجتماعی برای حفظ امنیت فردی یا جمعی اهمیت داده می‌شود (وو، جو و یو^۷، 2023، ص 22؛ هایلند، 2018، ص 9). درواقع، امنیت اجتماعی رابطه مثبت و معناداری با سرمایه اجتماعی دارد و به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مقوله‌های مطرح در آن است (فاطمی موحد و همکاران، 1397، ص 28). امنیت اجتماعی به‌عنوان یک سرمایه اجتماعی است که موارد ذیل را در بردارد: ایجاد زندگی و جامعه خوب؛ حفظ و احیای جامعه؛ افزایش تدابیر امنیتی؛ به رسمیت شناختن حقوق و نگرانی‌های عمومی در معرض تهدید؛ ایجاد

1- Monnikhof and Edelenbos

2- O'Faircheallaigh

3- Johnson, Jones & Reitano

4- Dai, Chen, Luo & Zhou

5- Martin, Frenette & Gualtieri

6- Szreter & Woolcock

7- Woo, Joh & Yu

گفتمان‌ها؛ ایجاد ساختار اجتماعی فراگیر؛ مشارکت و تعامل جامعه؛ حفاظت از هویت ملی و بقا، حفظ و ایجاد هویت اجتماعی، پیشگیری از حوادث ناخواسته (هایلند، 2018، ص 12). همان‌طور که در مبانی فوق ملاحظه می‌شود، بسیاری از اندیشمندان و تحقیقات مرتبط با این حوزه‌ها از رویکردها و دیدگاه‌های مختلفی به این مقوله نگریسته‌اند؛ و رویکرد یا دیدگاهی که بتواند پیوند مفهومی این موارد را در یک قالب مجزا و کاملاً علمی بگنجانند به چشم نمی‌خورد؛ اما پژوهش حاضر از این لحاظ نسبت به سایر آثار مشابه دارای نوآوری است.

روش

هر تحقیقی به لحاظ موضوع، نوع، ماهیت و هدف دارای ویژگی‌های منحصر به فردی است. پژوهش حاضر از نوع توسعه‌ای است که با توجه به موضوع و هدف، روش آن آمیخته یا ترکیبی است که رویکرد به کاررفته در آن، رویکرد نسبی متوالی با وزن نابرابر¹ است که در سه فاز کیفی - کیفی - کمی انجام می‌شود. در این تحقیق، به ترتیب از سه روش «مصاحبه یک‌به‌یک - نظریه داده‌بنیاد - پیمایش» استفاده شده است.

در مرحله اول کیفی با استفاده از روش مصاحبه یک‌به‌یک، محورهای موضوعی² استخراج شدند و این موارد مستخرج در مرحله بعد به‌عنوان محورهای مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته - ابزار اصلی مرحله کیفی - در روش کیفی نظریه داده‌بنیاد مدنظر قرار گرفتند. در مرحله دوم کیفی که روش نظریه داده‌بنیاد است، کدهای به‌دست آمده به الگو تبدیل شدند؛ و سپس الگوی حاصله از نظر خبرگان مورد بررسی قرار گرفت و برای سنجش اجزای آن، در مورد روایی آن اعلام نظر شد. با عطف به اینکه این موضوع برای اولین بار است که در این حوزه صورت می‌پذیرد، و از طرفی نیز به دلیل چندبعدی بودن هریک از مفاهیم مطروحه، نیاز است تا محورهای موضوعی استخراج شوند؛ اما پیشینه

1- Partially mixed sequential dominant status design

2- Thematic axes or core topics

و مبانی نظری و تئوریک چندانی درباره آن یافت نمی‌شود که تمامی مفاهیم را با یکدیگر مورد بررسی قرار دهد؛ به همین منظور و در چنین موضوعاتی محققان نیازمند استفاده از روش‌های کیفی هستند. در این تحقیق با استفاده از رهیافت نظام‌مند استراوس و کوربین بهره برده شد که کدها در سه دسته باز، انتخابی و محوری مورد بررسی و احصاء قرار خواهند گرفت. این روش اساساً تفسیری است و هدف آن کشف مفاهیم و روابط است و توضیحات نظری برای پدیده‌های موجود را ارائه می‌دهد (کوربین و استراس، 2014).

باید گفت که به‌منظور تأیید روایی، از رویکرد انتقال‌پذیری¹ گوبا و لینکلن² استفاده شده است؛ بدین‌صورت که رویه‌های ویژه کدگذاری و تحلیل نمادها، نشانه‌ها و سایر موارد در مرحله تحلیل داده‌ها استفاده شد که به اطمینان از قابلیت انتقال کمک می‌کند. این کار در خلال کدگذاری‌ها صورت پذیرفته است. همچنین، به‌منظور پایایی، از روش پایایی بازآزمون هولستی³ (1969) استفاده شده است. در زمان انجام پژوهش و در جریان کدگذاری هر یک از مصاحبه‌ها، محقق چند مصاحبه را به‌عنوان نمونه، کدگذاری مجدد نموده است که با مراجعه به کدهای استخراج‌شده اولیه و کدهای مجدد؛ اختلاف چندانی را ملاحظه نکرد و قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها تأیید شد. نتایج در جدول 1 مرقوم شده‌اند.

جدول 1. میزان درصد پایایی بازآزمون (روش هولستی)

ردیف	عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	درصد پایایی بازآزمون
1	مصاحبه اول	21	8	3	70/23
2	مصاحبه دوم	19	11	5	69/11
3	مصاحبه سوم	23	9	3	77/26
4	مصاحبه چهارم	18	10	2	82/37
	جمع	81	38	13	80/12

در هر مرحله از تحقیق، از مشارکت‌کنندگان مرتبط با آن حوزه استفاده شده است. در مرحله اول که از روش مصاحبه یک‌به‌یک بهره برده شده است، از

1- Transferability

2- Guba & Lincoln

3- Holsti

شش تن از خبرگان حوزه مطالعات اجتماعی، علوم انتظامی، امنیت اجتماعی، جامعه‌شناسی، مشارکت عمومی - به صورت برخط (آنلاین) - استفاده شد که با استفاده از مراحل این روش کیفی، محورهای موضوعی جهت انجام تحقیق استخراج شدند. در مرحله دوم تحقیق با استفاده از محورهای موضوعی کدها و گزاره‌های مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته مورد احصا و استخراج قرار گرفتند. روش نمونه‌گیری در این مرحله، روش نمونه‌گیری هدفمند است که یکی از روش‌های تخصصی نمونه‌گیری کیفی است. البته واضح است که تعداد نمونه‌ها با توجه به دستیابی به اشباع نظری تعیین می‌شود. در این مرحله، 15 نفر از خبرگان حوزه امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی، مشارکت و نظارت عمومی، جامعه‌شناسی مشارکت داشتند که مصاحبه‌های آن‌ها با استفاده از رویکرد نظام‌مند استراوس و کوربین مورد بررسی و کدگذاری قرار گرفت. در مرحله سوم، از روش پیمایش استفاده شده است.

در مرحله سوم، جهت گردآوری اطلاعات، پرسش‌نامه‌ای از مؤلفه‌ها و شاخص‌های احصاشده از روش داده‌بنیاد تهیه می‌شود که خبرگان امر در رابطه با تأیید و روایی آن‌ها، نظراتشان را اعلام نمایند. پرسش‌نامه مذکور محقق ساخته بوده که با طیف هفت‌تایی لیکرت تنظیم شده است. قابل ذکر است که در این مرحله، از خبرگان دانشگاهی و اجرایی استفاده می‌شود که با استفاده از روش نمونه‌گیری سیستماتیک^۱، در رابطه با ابعاد و مؤلفه‌های استخراج‌شده اعلام نظر می‌نمایند. در پرسش‌نامه مذکور، به منظور سنجش از طیف لیکرت (هفت‌تایی) استفاده شده است. باید یادآور شد که در تمامی مراحل تحقیق، برای انتخاب خبرگان از افرادی استفاده شده است که دارای تجربه چندین ساله در این حوزه هستند.

یافته‌های تحقیق

مطابق با بررسی‌های به‌عمل‌آمده، در مرحله اول که از روش مصاحبه یک‌به‌یک استفاده شده است، مواردی مانند «وضعیت فرهنگی - اجتماعی، سیاسی، اقتصادی جامعه؛ سازمان‌ها و نهادهای متولی در حوزه امنیت و جامعه؛ اقشار و گروه‌های ذی‌نفع و تأثیرگذار؛ روابط و تعاملات اجتماعی؛ تعامل و مشارکت عامه؛ کنترل و نظارت عمومی» به‌عنوان محورهای موضوعی استخراج شد. در مرحله دوم یعنی در روش نظریه داده‌بنیاد، از رویکرد نظام‌مند استراوس و کوربین بهره‌برده شد که گزاره‌ها در سه نوع کدگذاری «باز، محوری و انتخابی» مورد احصا و بررسی قرار گرفتند؛ و از مجموع 221 کد باز، 69 کد محوری و در نهایت 20 کد انتخابی حاصل شدند که در راستای تبیین مبحث موردبررسی، مقوله‌بندی‌های صورت‌گرفته در شش دسته زیر بررسی و توضیح داده می‌شوند. در جدول 2، مشخصات و ویژگی‌های خبرگان مرقوم شده است.

جدول 2. مشخصات و ویژگی‌های خبرگان

مشخصه	میزان / تعداد	مشخصه	میزان / تعداد
3	20 تا 30 سال	سابقه خدمت:	1 تا 10 سال
	31 تا 40 سال		11 تا 20 سال
	41 تا 50 سال		21 تا 30 سال
	50 سال به بالا		30 سال به بالا
	انتظامی / امنیتی		کارشناسی
4	اجرائی (سیاسی، اجتماعی و...)	تحصیلات:	کارشناسی ارشد
	دانشگاهی و تحقیقاتی		دکتری
			14

لازم به ذکر است به‌دلیل جلوگیری از اطناب مطالب، فرآیند کدگذاری در قالب شش مقوله اصلی توضیح داده می‌شود و در جدول 3 نمونه‌ای از این مصاحبه‌ها مطرح شده‌اند و از مرقوم کردن سایر جداول صرف‌نظر شده است.

جدول 3. نمایش نمونه‌ای از کدگذاری‌های تحقیق

مقوله	کدگذاری انتخابی	کدگذاری محوری	کدگذاری باز
	مشارکت‌جویی	فراهم‌سازی شرایط تعامل و مشارکت؛ ایجاد کانال‌های باز صدا؛ ارتقای فرهنگ مشارکت؛ توسعه اقدامات مرتبط با مشارکت و همکاری عامه	ایجاد فضای تعامل و همکاری؛ تسهیل در مکانیسم‌های مرتبط با همکاری عمومی؛ دگرخواهی و خویشتن‌داری؛ توجه به صمیمیت و همکاری؛ شنود مؤثر؛ همدلی و همراهی؛ ایجاد روحیه تعاون و هماهنگی؛ جامعه‌محوری؛ احترام و ارتباط؛ مشارکت مدنی و اجتماعی؛ توجه به مباحث فرهنگی و ارزشی جامعه
راهبردها	مکانیسم شفافیت (اجتماعی)	اجرای قانون و عدم تبعیض؛ حاکمیت قانون؛ آگاهی عمومی مطلوب	اصول اخلاقی؛ توجه به منافع عمومی؛ اطلاع‌رسانی؛ زمینه‌سازی آگاهانه؛ پاسخ‌گویی مسئولان؛ تقویت و توسعه چهارچوب‌های حقوقی و اخلاقی؛ مسئولیت اجتماعی؛ ارتقای روابط انسانی
	ایجاد امکانات و تسهیلات لازم	تأمین کیفیت زندگی مطلوب؛ فراهم‌سازی زیرساخت‌های مرتبط	توجه به نیازهای مادی و معنوی آحاد جامعه؛ توجه به کیفیت زندگی اقشار جامعه؛ تعامل کیفیت زندگی عینی و ذهنی؛ ایجاد تسهیلات زندگی روزمره و آینده
	امکانات و ظرفیت‌های جامعه	توانمندسازی جامعه؛ رفاه اجتماعی و اقتصادی	ضرورت‌های روزآمد جامعه؛ توجه به پتانسیل‌های بالقوه و بالفعل؛ فراهم‌سازی امکانات مبتدی تا پیشرفته؛ توجه به نیازهای عامه
شرایط مداخله‌گر	وضعیت اقشار جامعه	تکریم و حفظ منزلت اجتماعی؛ میزان اختلاف طبقاتی؛ سلامت اجتماعی	توجه به مسائل و آسیب‌های اجتماعی؛ رضایتمندی اقشار جامعه؛ شأن اجتماعی؛ توجه به بهزیستی اقشار جامعه؛ ارتقای سطح؛ برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و اجتماعی؛ رصد شرایط و محیط

- 1- Effective listening
- 2- Open sound channels

مقاله	کدگذاری انتخابی	کدگذاری محوری	کدگذاری باز
			اجتماعی و اقتصادی جامعه
			توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات؛ ضرورت تطابق ساختار با تغییرات جدید به صورت فناورانه؛
	عوامل فناورانه و متحول	هوشمندسازی فناورانه و متغیر	کمک فناورانه به جامعه؛
			تطبیق نیازهای اجتماعی و فناورانه؛ توجه به محیط متغیر و متحول؛ اتخاذ چشم‌انداز منعطف؛ تجهیزات و فناوری‌های نوین

در ادامه به منظور تبیین الگوی مطلوب، مقوله‌بندی‌های صورت گرفته در شش دسته زیر بررسی و توضیح داده می‌شود:

شرایط علی: نظارت و پایش مستمر، روابط شبکه‌ای و پایدار، یگانگی و وحدت با جامعه، فرهنگ و عقیده عمومی، برقراری نظم و امنیت عمومی.

زمینه: عوامل مدیریتی و ساختاری، عوامل اجتماعی و خانوادگی، عوامل فرهنگی و ایدئولوژیکی، عوامل نهادی و دولتی، عوامل فردی و آموزشی.

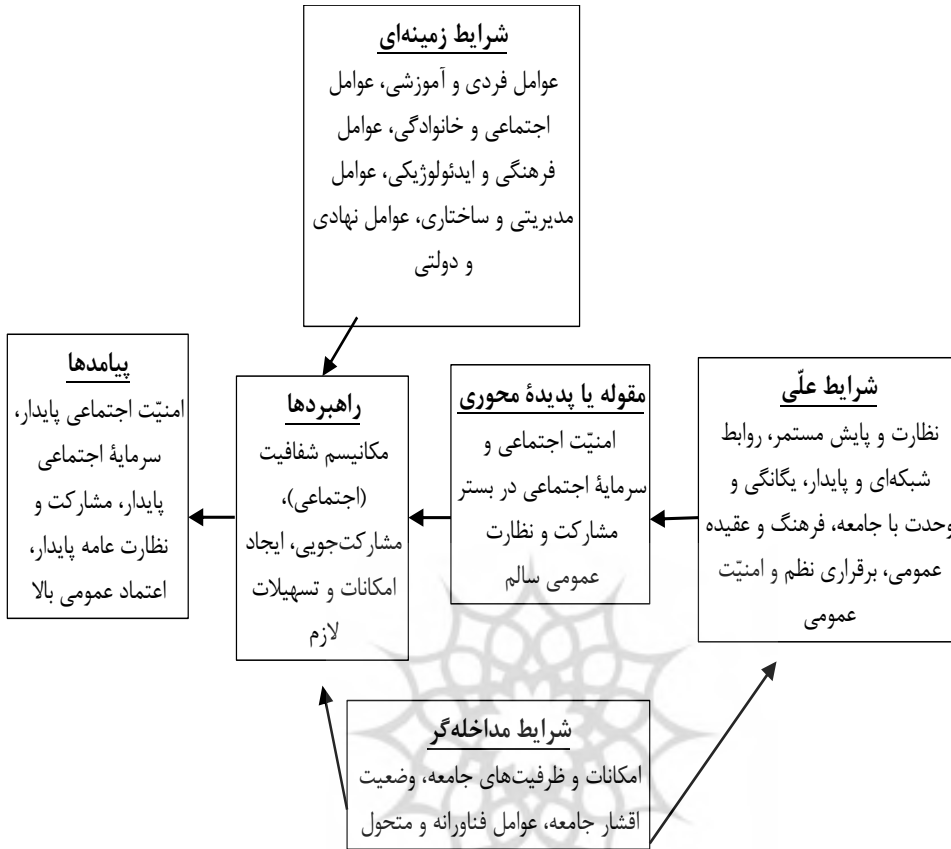
مقاله محوری: امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم.

شرایط مداخله‌گر: امکانات و ظرفیت‌های جامعه، وضعیت اقشار جامعه، عوامل فناورانه و متحول.

راهبردها: مکانیسم شفافیت (اجتماعی)، مشارکت جویی، ایجاد امکانات و تسهیلات لازم.

پیامدها: امنیت اجتماعی پایدار، سرمایه اجتماعی پایدار، مشارکت و نظارت عامه پایدار، اعتماد عمومی بالا.

ارائه الگوی مطلوب: با توجه به قواعد نظریه داده‌بنیاد و با استناد به رابطه بین مقوله‌ها و موارد مطرح شده در روش تحقیق، الگوی مطلوب در شکل 1 ترسیم شد.

شکل 1. الگوی پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم همان‌طور که در الگوی فوق ملاحظه می‌شود، عوامل و مفاهیم مختلفی در این زمینه ایفای نقش می‌کنند که در قالب شش مقوله اصلی دسته‌بندی شده‌اند. از کدهای انتخابی می‌توان دریافت که مفاهیم مهم اجتماعی چون امنیت و سرمایه اجتماعی، نمی‌توانند به‌طور مجرد و کلی در جامعه ایفای نقش نمایند. به همین منظور، این پیوند بایستی درزمینه یا بستر مؤلفه‌های مهمی به وقوع بپیوندد؛ یعنی جامعه با تنوع و فراوانی‌ای که در بردارد، نیازمند توجه به زمینه‌های مهمی همچون مشارکت و نظارت عمومی است. ماحصل این پیوند می‌تواند مزایای مختلفی را برای جامعه به ارمغان آورد. درواقع، مشارکت و نظارت عمومی سالم می‌توانند ضمن ارتقای بسیاری از مؤلفه‌های فرهنگی -

اجتماعی جامعه، شرایط بهبود محیط و زندگی شهروندان را موجب شوند. همچنین، می‌توانند سایر حوزه‌ها را نیز تحت تأثیرات مثبت خود قرار دهند که عمدتاً به رشد و تعالی جامعه منجر می‌شوند.

مرحله سوم [مرحله کمی]: در این مرحله از تحقیق، کدهای استخراج شده به صورت پرسشنامه درآمدند و با استفاده از پرسشنامه طراحی شده و با استفاده از نمونه‌گیری سیستماتیک، میان خبرگان منتخب توزیع شدند. نتایج با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفتند که مقادیر در جداول 4 و 5 مرقوم شده‌اند. در این قسمت، ابتدا اهمیت و وزن هر یک از شاخص‌ها تعیین، و سپس شاخص‌های هر عامل مشخص می‌شود و آنگاه ضریب اهمیت و معادل میانگین مجموعه عوامل هر یک از کدها مورد تفکیک قرار می‌گیرد که در اینجا در قالب یک جدول عرضه می‌شود. قابل ذکر است که به دلیل اینکه مفهوم میانگین فقط با داده‌های استاندارد قابل استفاده در عملیات ریاضی است و برای داده‌های غیراستاندارد که داده‌ها تصنعی هستند باید از مفهوم معادل میانگین استفاده شود که در این تحقیق نیز از این مقوله استفاده شده است.

اعتبار شاخص‌های این مضمون را 25 نفر از خبرگان دانشگاهی ارزیابی کردند. خبرگان مذکور از دانشگاه‌های افسری و تربیت پلیس امام حسن مجتبی (ع)، محقق اردبیلی، علامه طباطبایی و خوارزمی که در زمینه علوم انتظامی، امنیت اجتماعی، علوم اجتماعی، جامعه‌شناسی، مدیریت دولتی، مدیریت استراتژیک تخصص آموزشی و پژوهشی داشتند، انتخاب شدند که حدود 91/5 درصد در حد خیلی زیاد، 6/3 درصد در حد متوسط و 2/2 درصد در حد کم ارزیابی کرده‌اند.

جدول 4. معادل میانگین و انحراف معیار مقوله‌های الگو

مقوله‌ها	شاخص‌ها	معادل میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	t	سطح معناداری
شرایط عالی		4/677	49087/	8	12/256	/001
شرایط زمینه‌ای		4/532	46370/	8	9/268	/000
مقوله محوری		4/678	46554/	8	6/445	/000
شرایط مداخله‌گر		4/009	79930/	8	9/0998	/002
راهبردها		3/2345	45022/	8	9/2112	/000
پیامدها		4/113	446530/	8	4/5226	/003

همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود، معادل میانگین مقوله‌های الگوی مستخرج، دارای مقادیر قابل‌قبولی هستند که این مورد، نشان‌دهنده تأیید پاسخ‌دهندگان در رابطه با آن‌هاست. در ادامه و در جدول 5، معادل میانگین و انحراف معیار شاخص‌های الگو مورد تحلیل قرار می‌گیرند. انحراف معیار یکی از شاخص‌های پراکندگی است که نشان می‌دهد به‌طور میانگین داده‌ها چه مقدار از مقدار متوسط فاصله دارند. این مقادیر با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت و نتایج آن در جدول ذیل مرقوم شده است.

جدول 5. معادل میانگین و انحراف معیار شاخص‌های الگو

ردیف	شاخص‌ها	X	SD	ردیف	شاخص‌ها	X	SD
1	نظارت و پایش مستمر	4/9	0/425	11	امکانات و ظرفیت‌های جامعه	4/13	0/567
2	روابط شبکه‌ای و پایدار	4/7	0/412	12	وضعیت اقشار جامعه	4/22	0/513
3	یگانگی و وحدت با جامعه	4/56	0/465	13	عوامل فناورانه و متحول	4/44	0/643
4	فرهنگ و عقیده عمومی	4/34	0/577	14	مکانیسم شفافیت (اجتماعی)	4/11	0/450
5	برقراری نظم و امنیت عمومی	5/33	0/622	15	مشارکت‌جویی	4/6	0/654
6	عوامل مدیریتی و ساختاری	5/2	0/515	16	ایجاد امکانات و تسهیلات لازم	4/7	0/552
7	عوامل اجتماعی و خانوادگی	4/56	0/565	17	امنیت اجتماعی پایدار	4/02	0/536
8	عوامل فرهنگی و ایدئولوژیکی	4/14	0/654	18	سرمایه اجتماعی پایدار	4/22	0/454
9	عوامل نهادی و دولتی	4/43	0/433	19	مشارکت و نظارت عامه پایدار	4/9	0/432
10	عوامل فردی و آموزشی	4/33	0/402	20	اعتماد عمومی بالا	4/1	0/502

همان‌طور که در جداول 3 و 4 یعنی جداول معادل میانگین و انحراف استاندارد و شاخص‌ها مشاهده می‌شود، معادل میانگین همه شاخص‌ها از 4 بزرگ‌تر هستند و این موضوع نمایانگر تأکید پاسخ‌دهندگان بر شاخص‌های گفته شده است. در میان شاخص‌های موردبررسی، شاخص‌های «برقراری نظم و امنیت عمومی، نظارت و پایش مستمر، عوامل مدیریتی و ساختاری، ایجاد امکانات و تسهیلات لازم، عوامل اجتماعی و خانوادگی» بیشترین نمره را در میان شاخص‌ها دارد که نشان‌دهنده اهمیت این مقوله در الگوی به‌دست‌آمده است.

بحث و نتیجه‌گیری

همان‌طور که در قسمت مبانی نظری توضیح داده شد، مفاهیم امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی مرهون سایر عوامل کلیدی‌ای هستند که در بستر مفاهیمی چون مشارکت و نظارت عمومی سالم می‌توانند برای جامعه مفید باشند. مطابق با سؤال اصلی تحقیق، عوامل و مقوله‌های تأثیرگذار این پیوند مفهومی، در قالب شش دسته مقوله‌بندی شدند. هر یک از این دسته‌ها دارای مؤلفه‌هایی مهم و اساسی در این زمینه می‌باشند که در جامعه، نقش کلیدی را ایفا می‌کنند. منطبق با یافته‌های تحقیق، عواملی چون «نظارت و پایش مستمر، روابط شبکه‌ای و پایدار، یگانگی و وحدت با جامعه، فرهنگ و عقیده عمومی، برقراری نظم و امنیت عمومی» به‌عنوان شرایط علی در این زمینه در نظر گرفته شدند. واضح است که به‌منظور پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم چنین مفاهیمی ایفای نقش نمایند. درواقع، با در نظرگیری و لحاظ کردن دیدگاه‌های مختلف جامعه (فرهنگ و عقیده عمومی) در پرتو مواردی چون نظارت و پایش مستمر و ایجاد روابط شبکه‌ای و پایدار میسر می‌شود. این مفاهیم می‌توانند یگانگی و وحدت با جامعه و درنهایت، برقراری نظم و امنیت عمومی را به ارمغان آورند. در مصاحبه‌های خبرگان مرحله دوم کیفی - نظریه داده‌بنیاد - نیز این مقوله‌ها بسیار مورد تأکید بودند. همچنین مقوله‌های زمینه‌ای چون «عوامل فردی و

آموزشی، عوامل اجتماعی و خانوادگی، عوامل فرهنگی و ایدئولوژیکی، عوامل مدیریتی و ساختاری، عوامل نهادی و دولتی» به‌عنوان عواملی هستند که در راستای تقویت راهبردها ایفای نقش می‌کنند. این عوامل می‌توانند فعالیت‌های مشارکت شهروندی را ارتقا دهند و در زمینه ایجاد و فراهم‌سازی امکانات و تسهیلات لازم، مشارکت‌جویی، و ایجاد مکانیسم شفافیت (اجتماعی) مؤثر باشند. به عبارتی کلی‌تر، مشارکت و نظارت بیشتر مردم می‌تواند حس انسجام و حتی شفافیت اجتماعی را بهبود بخشد و در راستای ایجاد اعتماد عمومی مطلوب مؤثر واقع شود. خبرگان نیز در مصاحبه‌ها تأکید داشتند که سرمایه اجتماعی با فرهنگ‌پذیری افزایش می‌یابد و این کار، یکی از گام‌های اصلی تقویت حس انسجام و دریافت حمایت از مردم است؛ از همین رو نتیجه می‌شود که پیوند مفهومی امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی نه‌تنها در گرو این مقوله‌های مستخرج است، بلکه می‌تواند پیامدهایی را برای جامعه در پی داشته باشد.

یافته‌های تحقیق حاضر نشان می‌دهند که مفاهیم مهمی چون امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی سالم می‌توانند به‌طور قابل‌توجهی بر پایداری جامعه نیز تأثیر بگذارند. سرمایه اجتماعی که اعتماد، تعهد و انسجام قابل‌اعتماد را در سطوح و شبکه‌های اجتماعی جامعه ایجاد می‌کند، نقش اساسی در جامعه دارد. از دیگر نتایج تحقیق حاضر می‌توان به نقش و ماهیت همپوشانی ابعاد سرمایه اجتماعی، امنیت اجتماعی، مشارکت و نظارت عمومی سالم اشاره کرد که به‌عنوان ارزش‌های جدایی‌ناپذیر جامعه ایفای نقش می‌کنند. درواقع؛ پیوند مفهومی آن‌ها موجب می‌شود تا تعامل متقابل، اعتماد عمومی، مشارکت مدنی سالم، نظارت همگانی به‌عنوان مؤلفه‌هایی مهم برای مشروعیت‌بخشیدن به جامعه و ایجاد رفاه و آسایش شهروندان باشند. همچنین، نتیجه می‌شود که این پیوند مفهومی می‌تواند به افزایش مشروعیت و اعتبار شبکه‌های جامعه منجر شود که به‌عنوان یک سرمایه اجتماعی پایدار ایفای نقش می‌کنند. همچنین در مرحله کمی تمامی شاخص‌ها از منظر خبرگان مورد تأیید قرار گرفت و اولویت‌بندی شاخص‌ها نیز

صورت پذیرفت که شاخص‌هایی مانند «نظارت و پایش مستمر، روابط شبکه‌ای و پایدار، یگانگی و وحدت با جامعه، فرهنگ و عقیده عمومی» بیشترین مقادیر را به خود اختصاص دادند. در مصاحبه‌ها نیز بسیاری از مشارکت‌کنندگان به این مفاهیم نیز تأکید داشتند و نتایج حاصله، هم‌سو با نتایج تحقیقات هم‌سو با نتایج تحقیقات رستگار خالد و عظیمی (2013)؛ رشادی (1399)؛ مانیخوف و اِدلنبوس (2001)؛ فیرچیلگ (2010)؛ جانسون و همکاران (2022)؛ ژرتر و ولکاک (2004)؛ هایلند (2018) وو و همکاران (2023) است. در مجموع، این مقاله برخی از اولین شواهدی را ارائه می‌کند که نشان می‌دهد پیوند مفهومی امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی در بستر مشارکت و نظارت عمومی، نقش حمایتی و تعاملانه‌ای را در جامعه دارد و این پیوند مفهومی می‌تواند ارتباطات اجتماعی عمیق و ناگسستنی‌ای را ایجاد نماید.

پیشنهادهای

- نتایج و یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که امروزه، نه تنها مفاهیم اجتماعی همچون امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی برای جامعه کافی نیستند بلکه بایستی در بستر مفاهیم مهم‌تری همچون مشارکت و نظارت عمومی سالم نیز مورد توجه قرار گیرند. به همین منظور پیشنهاد می‌شود تا با اتخاذ مکانیسم‌های مؤثر و جدید در این حوزه؛ جامعه را در راستای تداعی و پیاده‌سازی مطلوب این مفاهیم اجتماعی، «توانمند» ساخت تا جوامع بتوانند در راستای نیل به اهداف و شکوفایی و تعالی هرچه بیشتر گام بردارند. این مهم را می‌توان در اقدامات عمومی و جامعه‌محوری همچون فرهنگ‌سازی شهروندان، آموزش عمومی، توسعه فرهنگی - اجتماعی اقشار جامعه و... به منصفه ظهور و اجرا رساند.
- با توجه به تأکید بر این نکته که امکانات و ظرفیت‌های جامعه نیز به‌عنوان عوامل کلیدی و اساسی در این حوزه می‌باشند، پیشنهاد می‌شود تا با ایجاد یا تقویت زیرساخت‌های مرتبط با امنیت اجتماعی و مشارکت و نظارت عامه

بتوان تسهیلات و امکانات لازم را فراهم آورد تا به اهداف اجتماعی که حلقه ارتباطی این مفاهیم است، دست یافت.

- همچنین ملاحظه شد که کاربرد فناوری‌ها در این زمینه به‌عنوان شرایط مداخله‌گر و تأثیرگذار هستند؛ از همین رو پیشنهاد می‌شود تا سازمان‌های متولی در این حوزه، با ایجاد پلتفرم‌های فناوری اطلاعات مانند اپلیکیشن‌های کاربردی، در راستای هوشمندسازی جامعه جهت ارتقای امنیت، مشارکت و نظارت عمومی اقدام کنند تا در راستای ایجاد «جامعه سالم» گام بلندی بردارند.

سپاسگزاری

در پایان جا دارد از زحمات و مساعدت‌های تمامی خبرگان، فرماندهان و مدیران فراجا، مخصوصاً همکاران دانشگاهی تقدیر و تشکر شود.

منابع

- اولادی، شعبان؛ محمدی، اصغر؛ نظری، سعید. (1399). بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان. *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 12(4)، 1-28. قابل بازیابی از: http://sopra.jrl.police.ir/article_95236.html
- ذوالفقاری، اکبر. (1398). فراتحلیل جامعه‌شناختی رابطه سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی. *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 11(2)، 161-190. قابل بازیابی از: http://sopra.jrl.police.ir/article_91904.html
- رستگار خالد، امیر؛ عظیمی، هاجر. (1391). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با شهروندی دموکراتیک. *فصلنامه علوم اجتماعی*، 19(59)، 97-141. قابل بازیابی از: [doi: 10.22054/QJSS.2013.6883](https://doi.org/10.22054/QJSS.2013.6883)
- رشادی، منوچهر. (1399). بررسی ارتباط میان اعتماد و مشارکت اجتماعی (مورد مطالعه: شهروندان شهرهای استان همدان). *فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران*، 9(4)، 907-930. قابل بازیابی از: [JISR.2020.300138.1045/10.22059](https://doi.org/10.22059/JISR.2020.300138.1045/10.22059)
- عباس‌زاده، محمد؛ علی‌زاده اقدم، محمدباقر؛ اسلامی بناب، سیدرضا. (1391). بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و آنومی اجتماعی. *فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران*، 1(1)، 145-172. قابل بازیابی از: [10.22059/JISR.2012.36551](https://doi.org/10.22059/JISR.2012.36551)
- فاطمی موحد، حمید؛ مهرعلی‌زاده، عیسی؛ الله‌یاری، حمید. (1397). مطالعه رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی (پیمایش شهر کرج). *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 10(2)، 27-52. قابل بازیابی از: [doi: 91343-http://sopra.jrl.police.ir/artic](https://doi.org/10.22059/JISR.2012.36551)
- فرهادی خواه، حسین؛ سیدعلی‌پور، سیدخلیل؛ زیاری، کرامت‌الله؛ اندرز، امید. (1398). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در بافت فرسوده. *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 11(3)، 45-66. قابل بازیابی از: http://sopra.jrl.police.ir/article_92941.html

- Adebayo, G. O. (2021). Counter-radicalization policies and policing in education: making a case for human security in Europe. *Heliyon*. 7(2), 21-57, e05721. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05721>.
- Adebayo, G.O. & Mansikka, J.-E. (2018). Human security and citizenship in Finnish religious education: rethinking security within the human rights horizon. *Hum. Right Rev.*, 19 (28), 447-469. Retrieved from: [DOI:10.1007/s12142-018-0502-x](https://doi.org/10.1007/s12142-018-0502-x).
- Agampodi, T.C.; Agampodi, S.B. & Glozier, N. (2015). Measurement of social capital in relation to health in low and middle income countries (LMIC): A systematic review. *Social Science & Medicine*, 128 (215), 95-104, Retrieved from: [10.1016/j.socscimed.2015.01.005](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2015.01.005).
- Ahmadi, Y & Moradi, S. (2018). Social Capital (Online and Offline) and Citizenship Culture. *Social Sciences*, 25 (81), 101-133. [In Persian]. Retrieved from: doi: [10.22054/QJSS.2017.23871.1600](https://doi.org/10.22054/QJSS.2017.23871.1600).
- Beetsma, R; Komada, O; Makarski, K & Tyrowicz, J. (2021). The political (in)stability of funded social security. *Journal of Economic Dynamics and Control*. 133(20), 104237. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.jedc.2021.104237>
- Benoit, A; Townshend, J; Johnston, T & Newberry, J. (2022). Neighbourhood participation and social inclusion: Case studies of Calgary, Alberta. *Geoforum*. 132(22), 20-31. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2022.03.005>
- Bishnu, M; Guo, N & Kumru. C. (2019). Social security with differential mortality. *Journal of Macroeconomics*. 62(29), 103077. Retrieved from: [DOI: 10.1016/j.jmacro.2018.11.005](https://doi.org/10.1016/j.jmacro.2018.11.005).
- Bourdieu, P. & Wacquant, L.P.D. (1992). *An invitation to reflexive sociology*. University of Chicago Press, Chicago (1992).
- Coleman, J. S. (1990). *Foundations of Social Theory*. Harvard University Press, Cambridge, MA (1990).

- Corbin, J., Strauss, A., (2014). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. 4th ed. SAGE Publications.
- Crossley, N. (2008). (Net) Working out: social capital in a private health club. *Br. J. Soc.*, 59(28), 475-500. Retrieved from:
[DOI: 10.1111/j.1468-4446.2008.00204.x](https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2008.00204.x).
- Dai, J., Chen, J., Luo, Z., & Zhou, W. (2023). Coping with Giant Panda Nature Reserve Protection Dilemmas in China: Social Capital's Role in Forest Conservation. *Global Ecology and Conservation*, e02379. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.gecco.2023.e02379>.
- Daly, M. & Silver, H. (2008). Social exclusion and social capital: A comparison and critique. *Theory Soc.*, 37(6), 537-566. Retrieved from:
[DOI:10.1007/s11186-008-9062-4](https://doi.org/10.1007/s11186-008-9062-4)
- Dasgupta, P. & Serageldin. I. (1999). *Social capital: a multifaceted perspective*. The World Bank.
- Dimmler, L. (2017). Linking social determinants of health to corporate social responsibility: Extant criteria for the mining industry. *The Extractive Industries and Society*. 4(1), 216-226. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.exis.2017.01.006>.
- Engen, O.A.H., Kruke, B.I., Lindøe, P.H., Olsen, K.H., Olsen, O.E., Pettersen, K.A., (2016). Perspectives on Samfunnssikkerhet (Translated From Norwegian). Cappelen Damm Akademisk, Oslo.
- EPA. (2021). Public Participation Guide: Introduction to Public Participation.
- Fagotto, E., & Fung, A. (2009). *Sustaining public engagement: Embedded deliberation in local communities*. East Hartford, CT: Everyday Democracy & Kettering Foundation.
- Farhadikhah, H., Seyyed, A. S. K., Ziari, K., & Andarz, O. (2019). Investigating the Relationship between Social Capital and Sense of Security in the Worn-out Texture. *Journal of Social Order*. 11(3), 45-66. [In Persian]. Retrieved from:
http://sopra.jrl.police.ir/article_92941.html?lang=en.
- Fatemi Movahed, H; Mehr Alizadeh, E; Allahiari, H & Moradi, A.

- (2018). The Study of the Relationship between Social Capital and a Sense of Social Security (A Survey on Karaj City). *Journal of Social Order*. 10(2), 27-52. [In Persian]. Retrieved from: http://sopra.jrl.police.ir/article_91343_b8e2cd81be8e58004c69a30ba7ff68d5.pdf
- Field, J. (2008). *Social Capital*. (Second ed.) (2008).
 - Grootaert, C., & Van Bastelaer, T. (Eds.). (2002). Understanding and measuring social capital: A multidisciplinary tool for practitioners (Vol. 1). World Bank Publications. (PP.1-350). Retrieved from: [doi10.1017/CBO9780511492600](https://doi.org/10.1017/CBO9780511492600).
 - Guba, E. G., and Y. S. Lincoln (1982). “Epistemological and Methodological Bases of Naturalistic Inquiry, *Educational Communication and Technology Journal*. 30(4), 233-252. <https://www.jstor.org/stable/30219846>
 - Hezarjaribi, J & Mehri, A. (2013). Analysis of the relationship between social capital and mental health and social. *Social Sciences*. 19(59), 42-90. [In Persian]. Retrieved from: [doi: 10.22054/QJSS.2013.6882](https://doi.org/10.22054/QJSS.2013.6882).
 - Høyland, A. (2018). Exploring and modeling the societal safety and societal security concepts – A systematic review, empirical study and key implications. *Safety Science*. 110(18), 7-22. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.10.019>.
 - Johnson, Th. (2020). Public participation in China's EIA process and the regulation of environmental disputes. *Environmental Impact Assessment Review*. 81(20), 1-7. 106359. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.eiar.2019.106359>.
 - Johnson, B., Jones, P. A., & Reitano, V. (2021). Stakeholder networks and inclusive public participation mechanisms in the public budgeting process. *Urban Governance*, 1(2), 98-106.
 - Li, Q; Zhao, Y; Li, S & Zhang, L. (2021). Spatial-temporal characteristics of the coupling coordination of social security and economic development in China during 2002–2018. *Regional Sustainability*. 2(2), 116-129. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.regsus.2021.04.001>.

- Lin, N. (2002). *Social capital: A theory of social structure and action*. Cambridge University Press (2002).
- Lin, T & Pursiainen, V. (2022). Regional social capital and moral hazard in crowdfunding. *Journal of Business Venturing*. 37(4), 80-98. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2022.106224>.
- Liu, D.; Ainsworth S.E., & Baumeister, R.F. (2016). A meta-analysis of social networking online and social capital. *Review of General Psychology*, 20(4), 369-391. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1037/gpr0000091>.
- Liu, X., Wang, Q., Liu, S., Liu, B., Kong, F., Zhang, W., ... & Li, H. (2023). The association between different dimensions of social capital and cognition among older adults in China. *Journal of Affective Disorders Reports*, 100(466), 22-41. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.jadr.2023.100466>.
- Lombardi, C.B. & Wellman Jr, J.K. (2012). *Introduction: religion and human security: an understudied relationship*. J.K. Wellman Jr., C.B. Lombardi (Eds.), *Religion and Human Security: A Global Perspective*, Oxford University Press, Oxford (2012), 1-17.
- Martin, N. D., Frenette, A., & Gualtieri, G. (2023). Campus connections for creative careers: Social capital, gender inequality, and artistic work. *Poetics*, 96, 101763. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.poetic.2023.101763>
- Monnikhof, R and Edelenbos, J. (2001). Into the fog? Stakeholder input in participatory impact assessment. *Impact Assessment and Project Appraisal*. 19(1), 29-39. Retrieved from:
[DOI:10.3152/147154601781767212](https://doi.org/10.1016/j.ia.2001.01.001)
- Nahapiet, J. & Ghoshal, S. (1998). Social capital, intellectual capital, and the organizational advantage. *Acad. Manage. Rev.*, 23(2), 242-266. Retrieved from:
<https://doi.org/10.2307/259373>.
- Neira, I.; Lacalle-Calderon, M; Portela, M & Perez-Trujillo, M. (2019). Social capital dimensions and subjective well-being: A quantile approach. *J. Happiness Stud.*, 20(8), 2551-2579. Retrieved from:
[DOI: 10.1007/s10902-018-0028-6](https://doi.org/10.1007/s10902-018-0028-6).

- O'Faircheallaigh, C. (2010). Public participation and environmental impact assessment: Purposes, implications, and lessons for public policy making. *Environmental impact assessment review*, 30(1), 19-27.
- Office of Oversight and Public Accountability (OPA) (2022). <https://www.grandrapidsmi.gov/Government/Departments/Office-of-Oversight-and-Public-Accountability>.
- Oladi, Sh; Mohammadi, A & Nazari, S. (2021). Investigating the Relationship between Social and Cultural Factors Affecting the Social Capital of the Police in Isfahan. *Journal of Social Order*. 12(4), 1-28. [In Persian]. Retrieved from: http://sopra.jrl.police.ir/article_95236.html?lang=en.
- Osborne, S. P., Nasi, G., & Powell, M. (2021). Beyond co-production: value creation and public services. *Public Administration*, 99(4), 641-657. Retrieved from: <https://doi.org/10.1111/padm.12718>
- Paul, S. (2019). Societal Security. *Project: Societal Security*. Retrieved from: [DOI:10.1007/978-3-319-74336-3_359-1](https://doi.org/10.1007/978-3-319-74336-3_359-1).
- Putnam, R. D. (1993). *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton University Press, Princeton, New Jersey.
- Putnam, R.D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American Community*. Simon & Schuster, New York, NY (2000).
- Ran, B. (2012). Evaluating public participation in environmental policy-making. *Journal of US-China Public Administration*, 9(4), 407-423. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2005.04.002>.
- Roberts, N. (2004). Public deliberation in an age of direct citizen participation. *The American review of public administration*, 34(4), 315-353. Retrieved from: <https://doi.org/10.1177/0275074004269288>.
- Rodgers, J.; Valuev, A.V. & Hswen, Y. (2019). Social capital and physical health: An updated review of the literature for 2007–2018. *Social Science & Medicine*, 236(29), 1-12. 112360, Retrieved from: [10.1016/j.socscimed.2019.112360](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2019.112360).

- Rastegar Khaled, A & Azimi, H. (2013). Relationship between Social Capital and Democratic Citizenship. *Social Sciences*. 19(59), 97-141. [In Persian]. Retrieved from:
[doi: 10.22054/QJSS.2013.6883](https://doi.org/10.22054/QJSS.2013.6883).
- Schneider, H.; Okello, D. & Lehmann, U. (2016). The global pendulum swing towards community health workers in low- and middle-income countries: A scoping review of trends, geographical distribution and programmatic orientations, 2005 to 2014. *Human Resources for Health*, 14(1), 65-75, Retrieved from:
[10.1186/s12960-016-0163-2](https://doi.org/10.1186/s12960-016-0163-2)
- Schwanen, T.; Lucas, K.; Akyelken, N.; Solsona, D.C.; Carrasco, J.-A & Neutens, T. (2015). Rethinking the links between social exclusion and transport disadvantage through the lens of social capital. *Transp. Res. Part A: Policy Practice*, 74(25), 123-135. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.tra.2015.02.012>.
- Shiell, A.; Hawe, P. & Kavanagh, S.. (2020). Evidence suggests a need to rethink social capital and social capital interventions. *Social Science & Medicine*, 257(20), 1-42. 111930, Retrieved from:
[10.1016/j.socscimed.2018.09.006](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2018.09.006).
- Stansbury, J. & Irvin, R.A. (2004). Citizen participation in decision making: is it worth the effort? *Public Adm Rev*, 64(24), 55-65. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2004.00346.x>.
- Stiglitz, J. E. (1999). *Social Capital: A Multifaceted Perspective*, The World Bank (1999), 59-68. Chapter formal and informal institutions.
- Szreter, S. & Woolcock, M. (2004). Health by association? Social capital, social theory, and the political economy of public health. *International Journal of Epidemiology*, 33(4), 650-667, Retrieved from:
[10.1093/ije/dyh013](https://doi.org/10.1093/ije/dyh013).
- Tahlyan, D; Stathopoulos, A & Maness, M. (2022). Disentangling social capital – Understanding the effect of bonding and bridging on urban activity participation. *Transportation Research Interdisciplinary Perspectives*. 15(2), 1-15. September 2022, 100629.

- Tulchinsky, Th & Varavikova, E. (2014). Measuring, Monitoring, and Evaluating the Health of a Population. *The New Public Health*, 1(2), 91–147. Retrieved from:
[doi: 10.1016/B978-0-12-415766-8.00003-3](https://doi.org/10.1016/B978-0-12-415766-8.00003-3).
- United Nations Human Rights Council. (2022). Monitoring human rights in the context of elections.
<https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/Chapter23-MHRM.pdf>.
- Van Der Gaag, M. & Snijders, T.A.B. (2005). The Resource Generator: social capital quantification with concrete items. *Social Networks*, 27(1), 1-29. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.socnet.2004.10.001>.
- Vonneilich, N. (2022). Social Relations, Social Capital, and Social Networks: A Conceptual Classification. *Social Networks and Health Inequalities*, 23(17), 23–34. Retrieved from:
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-97722-1_2.
- Woo, A., Joh, K., & Yu, C. Y. (2023). Making space and building social capital: Unpacking the relationships between community center use and social capital in urban regenerated neighborhoods in Seoul, Korea. *Habitat International*, 132, 102742. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2023.102742>.
- Woolcock, M. (2010). The rise and routinization of social capital, 1988–2008. *Annu. Rev. Political Sci.*, 13(1), 469-487. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.031108.094151>.
- Zhang, S., Anderson, S. G., & Zhan, M. (2011). The differentiated impact of bridging and bonding social capital on economic well-being: An individual level perspective. *J. Soc. & Soc. Welfare*, 38(1), 119.-142.
<https://www.researchgate.net/publication/289400008>
- Zolfaghari, A. (2019). A Sociological Meta-Analysis Explanation of the Relationship between Social Capital and Social Security.). *Journal of Social Order*. 11(42), 161-190. [In Persian]. Retrieved from:
http://sopra.jrl.police.ir/article_91904.html?lang=en.